

**RAPORT Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
POWIATU PROSZOWICKIEGO**

na lata 2016-2019

z prognozą na lata 2020-2023

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
1.Charakterystyka środowiska powiatu proszowickiego	4
1.1.Położenie administracyjne i geograficzne	4
1.2.Warunki hydrogeologiczne	4
1.3.Struktura użytkowania terenu i gleby	5
1.4.Gospodarka	6
1.5.Klimat	6
1.6.Walory przyrodnicze	6
1.6.1.Formy ochrony przyrody	7
1.6.1.1.Obszary chronionego krajobrazu	7
1.6.1.2.Pomniki przyrody	7
1.6.1.3.Stanowiska dokumentacyjne	7
1.6.2.Lasy	7
2.Realizacja działań mających na celu poprawę stanu środowiska	8
2.1.Ochrona powietrza atmosferycznego	8
2.2.Ochrona przed hałasem i promieniowaniem niejonizującym	22
2.2.1.Hałas	22
2.2.2.Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne	23
2.3.Ochrona zasobów wodnych	24
2.4.Surowce mineralne – ochrona zasobów kopalin	27
2.5.Ochrona przyrody i krajobrazu	27
2.6.Ochrona gleb	29
2.7.Edukacja ekologiczna	29
PODSUMOWANIE	33

WPROWADZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016-2019 z prognozą na lata 2020-2023 został uchwalony przez Radę Powiatu Proszowickiego w dniu 27 kwietnia 2017 r Uchwałą nr XXVIII/209/2017.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 poz.799 ze zm.), Zarząd Powiatu przedstawia Radzie Powiatu raport z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego stanowi narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie. Program wspomaga dążenie do ograniczenia z roku na rok negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa formy i struktury raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska. Założono więc, że jego przedmiotem będzie ogólna ocena zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz przedstawienie etapu realizacji poszczególnych zadań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016-2020 z prognozą na lata 2020-2023”.

Przedstawione w Raporcie zagadnienia zostały określone dla zakresów tematycznych, tj.: ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem i promieniowaniem niejonizującym, ochrona zasobów wodnych, ochrona zasobów kopalin, ochrona przyrody i krajobrazu, ochrona gleb, edukacja ekologiczna.

W raporcie wykorzystano dane zawarte m.in. w:

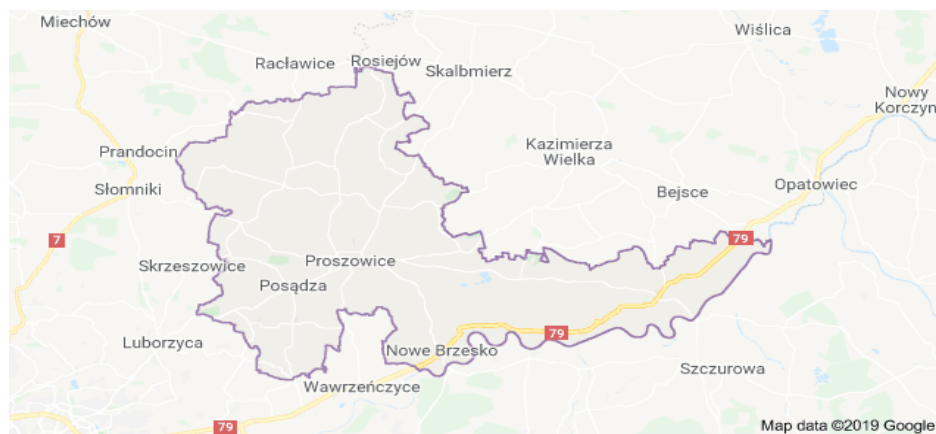
- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016-2019 z prognozą na lata 2020-2023,
- publikacjach: Andrzej Walczowski „Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski”, „Kopaliny i surowce mineralne województwa małopolskiego” - opracowanie zbiorowe pod redakcją Barbary Radwanek-Bąk i Pawła Kucia,
- na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Ministerstwa Środowiska, Generalnej i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Głównego Urzędu Statystycznego.

W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego programu w latach 2017 i 2018.

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA POWIATU PROSZOWICKIEGO

1.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE

Powiat proszowicki leży w odległości ok. 30 km od Krakowa w kierunku północno-wschodnim, granicząc z powiatami: miechowskim, krakowskim ziemskim, bocheńskim, brzeskim, tarnowskim oraz z powiatem kazimierskim, należącym do województwa świętokrzyskiego.

Źródło: www.google.com

Powiat położony jest w obrębie Płaskowyżu Proszowickiego będącego częścią makroregionu - Niecki Nidziańskiej, o glebach lessowych będących bazą dla czarnoziem. Występuje tutaj klimat łagodny, pozbawiony skoków i zmian termicznych.

Powiat mający powierzchnię 414.6 km² tworzy 6 gmin: 3 miejsko-wiejskie: Koszyce, Nowe Brzesko, Proszowice oraz 3 gminy wiejskie: Koniusza, Pałecznicza i Radziemice, w skład których wchodzi 135 miejscowości.

Pod względem morfologicznym teren ten położony jest na Wyżynie Małopolskiej. Styka się tu kilka mezoregionów, do których należą: Wyżyna Miechowska i Płaskowyż Proszowicki.

Płaskowyż Proszowicki znajduje się na południowy wschód od Wyżyny Miechowskiej, a granicę pomiędzy tymi mezoregionami stanowi krawędź Padołu Raławickiego. Na tym obszarze dominuje fragment doliny rzeki Szreniawy, kształtującej w znacznej mierze rzeźbę terenu oraz kilka kopulastych – szerokich garbów i wzgórz. Większa część tego obszaru pokryta jest grubą warstwą lessów. Największe wzniesienia sięgają w tej części powiatu 280 m n.p.m., a lokalne deniwelacje sięgają od 30 do 50m. Najwyżej położonymi miejscami są: Organy (332 m n.p.m.) oraz kolonia Pamięcice- Folwark (320,1 m n.p.m.) w gminie Pałecznicza. Natomiast najwyższym wzniesieniem w południowej części powiatu jest Patrolnia (318, 5 m n.p.m.) w gminie Koniusza.

1.2 WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Większość obszaru powiatu proszowickiego leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 – Niecka Miechowska. W zbiorniku tym wody podziemne występują w spękanych marglach, wapieniach marglistych i opokach kredy górnej. Jest to zbiornik o charakterze szczelinowym. Wody te należą do wód bardzo czystych i niewymagających uzdatniania. Są one dobrej jakości, średnio twarde lub twarde typu węglanowo – wapniowego. Średnia głębokość studni ujmujących wynosi od 50 do 100 m.

1.3 STRUKTURA UŻYTKOWANIA TERENU I GLEBY

Gleba stanowi powierzchniową część litosfery, wytworzoną i ciągle przekształcaną w wyniku wzajemnego oddziaływania czynników glebotwórczych takich jak: podłoże geologiczne, warunki klimatyczne, organizmy żywe oraz woda.

Podłoże geologiczne powiatu powoduje, iż gleby tego obszaru charakteryzują się dużym zróżnicowaniem. Wynika ono z tego, że na wierzchowinach, stokach i innych miejscach podlegających erozji, less został zmyty i odsłonięte zostało podłoże kredowe, gdzie wykształciły się rędziny. W obniżeniach terenu, wąwozach oraz nieckach zachowały się utwory deluwialne, a w dolinach wykształciły się aluwialne mady.

W powiecie proszowickim występują gleby o wysokiej i najwyższej wartości przyrodniczej i gospodarczej. Użytki rolne stanowią 93,44 % powierzchni powiatu, a lasy i tereny leśne zaledwie 1,91 %

Tab.1 Użytkowanie gruntów w powiecie proszowickim [ha]

JST	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki trwałe	Pastwiska trwałe	Razem użytki rolne	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
Powiat Proszowicki	41509	31652	720	3953	592	38789	793	1927

Źródło: ewidencja gruntów i budynków Powiatu Proszowickiego za rok 2018

Tab.2 Struktura użytkowania gruntów wg rodzajów gruntów w %

JST	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne	Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty i nieużytki	Użytki rolne	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Pozostałe
Powiat Proszowicki	100,0	93,44	1,91	4,65	100,0	81,6	1,85	10,19	1,52	4,84

Źródło: ewidencja gruntów i budynków Powiatu Proszowickiego za rok 2018

Specyfiką powiatu proszowickiego jest znikoma ilość lasów. Powierzchnia leśna – lasów i gruntów leśnych wynosi w powiecie 793 ha, w tym powierzchnia lasów to 621 ha, a gruntów zakrzewionych i zadrzewionych – 172 ha. Stan ten podyktowany jest przede wszystkim wysoką przydatnością rolniczą gleb. Większe kompleksy leśne skupiają się na ogół na

peryferyjnych lub niedostępnych dla rolnictwa terenach, porastając stoki i wierzchowiny wzniesień kredowych, często występują w formie małych, rozproszonych kompleksów.

- grunty rolne
- grunty leśne
- grunty zabudowane i zurbanizowane
- grunty pod wodami

1.4 GOSPODARKA

Według danych GUS w powiecie proszowickim w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowane były 3 544 podmioty gospodarki narodowej, z czego 2 675 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 324 nowe podmioty, a 232 podmioty zostały wyrejestrowane. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie proszowickim najwięcej (230) jest podmiotów stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (3 388) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,9% (102) podmiotów jako rodzaj działalności deklaroowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaroowało 24,1% (854) podmiotów, a 73,0% (2 588) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie proszowickim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (29.2%) oraz budownictwo (18.8%).

1.5 KLIMAT

Pod względem klimatycznym powiat proszowicki jest dość zróżnicowany, co wynika głównie z ukształtowania i rzeźby terenu. Wyżynny charakter obszaru z licznymi formami dolinnymi w niektórych gminach powiatu, kształtują klimat charakteryzujący się większym od sąsiednich obszarów wpływem kontynentalizmu. Obszar ten leży w wyżynnym regionie klimatycznym zachodnio-małopolskim. Zróżnicowane warunki fizjograficzne niektórych terenów obszaru powiatu proszowickiego powodują pewne lokalne zróżnicowania mezoklimatyczne. Mezoklimat wierzchowiny wyżynnej jest wyraźnie chłodniejszy od terenów niżej położonych. Temperatury powietrza wykazują jednak znacznie mniejsze zróżnicowanie niż w dnach dolin. Szczególnie jest to widoczne pomiędzy temperaturami dnia i nocy. Dzięki temu na wspomnianej wierzchowinie częściej występują przymrozki wiosenne i jesienne niż w dolinach. Z kolei mezoklimat dolin odznacza się dużym zróżnicowaniem, zwłaszcza nasłonecznienia, stosunków termicznych i wilgotnościowych. Obserwuje się duże zróżnicowanie temperatur pomiędzy dniem i nocą, na skutek wpływów chłodnego powietrza oraz różnic w nasłonecznieniu stoków południowych i północnych.

1.6 WALORY PRZYRODNICZE

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody określa, że celem ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów oraz zachowanie różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony. Głównym zadaniem jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

1.6.1 FORMY OCHRONY PRZYRODY

1.6.1.1. Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie powiatu proszowickiego znajdują się tereny objęte Koszyckim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Został on ustanowiony rozporządzeniem nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29.09.1995 r. dla ochrony walorów przyrodniczo-ekologicznych dolin rzek Szreniawy, Nidzicy oraz samej doliny Wisły, które w gęsto zasiedlonym i zagospodarowanym krajobrazie rolniczym odgrywają ważne biocenotycznie funkcje korytarzy i ciągów ekologicznych. Obszar był zasiedlony już od neolitu, zachował wiele obiektów zabytkowych. Najstarszymi są pozostałości charakterystycznych kurhanów małopolskich, które w powiecie proszowickim zarejestrowane są jako stanowiska archeologiczne w Łapszowie, Przemkowie i Siedliskach.

1.6.1.2. Pomniki przyrody

Według rejestru pomników prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie na terenie powiatu proszowickiego ustanowiono 25 pomników przyrody ożywionej, mających na celu chronić pojedyncze drzewa i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, a także wielkością. W każdej z gmin znajduje się odpowiednio:

- Koniusza - 1
- Nowe Brzesko - 2
- Pałecznicza - 2
- Proszowice - 19
- Radziemice – 1

1.6.1.3. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

W powiecie proszowickim występuje 1 stanowisko dokumentacyjne w miejscowości Gniazdowice, gmina Proszowice. Zostało ono ustanowione rozporządzeniem Wojewody Krakowskiego nr 32 z dnia 16.11.1998 r., a dotyczy odsłonięcia gleb kopalnych, lessów i piasków fluwioglacjalnych w nieczynnej kopance piasku.

1.6.2 LASY

Jak już wcześniej wspomniano lasy zajmują niewielką część powiatu proszowickiego. Ich udział w powierzchni poszczególnych gmin jest niezwykle zróżnicowany. Najwięcej lasów znajduje się w gminie Proszowice, natomiast najmniej w gminach Pałecznicza i Radziemice.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 poz. 2129 ze zm.) nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa sprawuje starosta, który może też powierzyć pełnienie tego obowiązku nadleśnictwu w drodze porozumienia. Z takiej możliwości skorzystał Starosta Proszowicki.

Tab.3. Powierzchnia gruntów leśnych w powiecie proszowickim

JST	Lasy ogółem [ha]	Grunty zadrzewione i zakrzewione [ha]	Razem grunty leśne [ha]
Ogółem powiat proszowicki	621	172	793
Gmina Koniusza	137	18	155
Gmina Koszyce	107	108	215
Gmina Nowe Brzesko	88	23	111
Gmina Pałecznicza	47	4	51
Gmina Proszowice	194	13	207
Gmina Radziemice	48	6	54

Zródło: ewidencja gruntów i budynków Powiatu Proszowickiego za rok 2018

2. REALIZACJA DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ STANU ŚRODOWISKA

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- ograniczenie degradacji gleb,
- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych,
- ochrona złóż kopalin poprzez ich racjonalne wykorzystanie,
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

2.1 OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu proszowickiego zrealizowano szereg przedsięwzięć mających na celu ochronę powietrza. Działania te przedstawiono w poniższych tabelach:

Tab.4. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie powiatu proszowickiego w 2017 roku

JST	Nazwa zadania	Poniesione koszty
Gmina Koniusza	<p>1.Realizacja programu LIFE na terenie gminy (zatrudnienie ekodoradcy, prowadzenie działań edukacyjnych poświęconych problemowi smogu i niskiej emisji)</p> <p>2.Przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Koniuszy (pełna termomodernizacja budynku) program PROW na lata 2014 - 2020</p> <p>3.Podniesienie efektywności energetycznej obiektów publicznych jako element systemowego podejścia do ochrony środowiska naturalnego w powiatach: proszowickim, bocheńskim i miechowskim. Pełna termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Biórkowie Wielkim w ramach projektu RPO 4.3.2</p> <p>4. Zakup dwóch pyłomierzy</p>	<p>1. Całkowity koszt zadania -56 000 zł Dofinansowanie – 29 000 zł</p> <p>2.Całkowity koszt zadania – 302 000 zł Dofinansowanie – 192 422 zł</p> <p>3.Całkowity koszt zadania – 1 051 000 zł Dofinansowanie – 621 000 zł</p> <p>4.Całkowity koszt zadania – 1000 zł (Środki własne gminy)</p>

<p>Gmina Koszyce</p>	<p>1. Projekt pn. „Wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (biomasa) na terenie gminy Koszyce” nr RPMP.04.04.02-12-0132/17-00 dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Dokonano wymiany 59 starych kotłów na nowe ekologiczne.</p> <p>2. Projekt pn. „Wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (kotły węglowe V klasy) na terenie gminy Koszyce” nr RPMP.04.04.03-12-0133/17-00 dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Dokonano wymiany 25 starych kotłów na nowe ekologiczne.</p> <p>3. Oczyszczacze powietrza dla najmłodszych dzieci. Placówki oświatowe wzbogaciły się o nowoczesne oczyszczacze powietrza, które będą zapewniały czyste powietrze w salach przedszkolnych i oddziałach przedszkolnych.</p> <p>4. Remont drogi Siedliska 1143 mb</p> <p>5. Remont drogi Przemyków Skała 750 mb</p> <p>6. Remont drogi Siedliska 625 mb</p> <p>7. Remont drogi Włostowice (Urantówka) 950 mb</p> <p>8. Remont drogi Łapszów 870 mb</p>	<p>1. Dofinansowanie z RPO Województwa Małopolskiego 786 545,54 zł. Prace związane z systemem kontroli dofinansowane z RPO Województwa Małopolskiego 3061,33 zł, z budżetu gminy 7824,37 zł.</p> <p>2. Dofinansowanie z RPO Województwa Małopolskiego 216 574,45 zł. Prace związane z systemem kontroli dofinansowane z RPO Województwa Małopolskiego 4710,90 zł, z budżetu gminy 1439,10 zł.</p> <p>3. Oczyszczacze zostały nieodpłatnie przekazane przez Marszałka Województwa Małopolskiego</p> <p>4. Dotacja (powódź) - 176 027,00 zł Wkład własny gminy – 45 257,38 zł</p> <p>5. Dotacja (powódź) - 100 000 zł Wkład własny gminy – 19 261,50 zł</p> <p>6. Dotacja (powódź) – 125 095,00 zł Wkład własny gminy – 6 584,19 zł</p> <p>7. Dotacja (powódź) – 177 286,20 zł Wkład własny gminy – 60 980,18 zł</p> <p>8. FOGR – 30 000,00 zł Wkład własny gminy – 47 569,33 zł</p>
-----------------------------	--	--

	<p>9.Remont drogi Łapszów 630 mb</p> <p>10.Remont drogi Piotrowice 310 mb</p>	<p>9.FOGR – 81 971,00 zł wkład własny gminy - 96 638,95 zł</p> <p>10.FOGR – 30 000,00 zł Wkład własny gminy – 19 354,98 zł</p>
Gmina Nowe Brzesko	-	-
Gmina Palecznica	1.W ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji PONE 2017 z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wymieniono 47 kotłów w domach mieszkańców gminy	1.Dofinansowanie - 208 245,50 zł Wkład własny gminy - 211 500,00 zł 66 300, 00 zł
Gmina Proszowice	<p>1.W ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji PONE 2017 z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wymieniono 17 kotłów</p> <p>2.Termomodernizacja remizy w Jakubowicach (garaż)</p> <p>3.Dotacja celowa dla Powiatu Proszowickiego na wykonanie chodnika i miejsc postojowych w ciągu drogi powiatowej nr 1286K w miejscowości Kościelec</p> <p>4.Gmina partycypowała w kosztach wykonania remontu drogi gminnej w miejscowości Dalechowice, dł. 179 mb</p>	<p>1.Środki własne gminy - 23 470,00 zł</p> <p>2..Koszt zadania - 47 800 zł</p> <p>3.Kwota 280 888,00 zł</p>

	<p>5. Remont trzech odcinków dróg gminnych w miejscowościach Koczanów, Bobin, Stogniowice</p> <p>6. Modernizacja dróg w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – długość całkowita – 1760 mb</p>	<p>5. Koszt zadania – 596 253,38 zł Dofinansowanie (dotacja celowa z budżetu państwa) – 440 742,00 zł</p> <p>6. Wkład własny gminy – 235 937,86 zł Dofinansowanie – 164 051,00 zł</p>
Gmina Radziemice	<p>1. Termomodernizacja Zespołu Szkół na działce nr 202/1, 201/2 w Radziemicach</p> <p>2. Remont dróg gminnych oraz dróg dojazdowych do pól</p>	<p>1. Całkowity koszt – 638 512,40 zł Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 392 261,14 zł</p> <p>2. Całkowity koszt – 698 496,27 zł</p>
Powiat Proszowicki	<p>1. Wymiana 2 kotłów gazowych w Zespole Szkół w Piotrkowicach Małych wraz z armaturą towarzyszącą i zasobnikami na ciepłą wodę użytkową</p>	<p>1. Całkowity koszt – 242 500,00 zł Dofinansowanie z WFOŚiGW - 197 000,00 zł</p>

Źródło: dane uzyskane z poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego powiatu proszowickiego

Tab.5. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie powiatu proszowickiego w 2018 roku

JST	Nazwa zadania	Poniesione koszty
Gmina Koniusza	1.Realizacja programu LIFE na terenie gminy (zatrudnienie ekodoradcy, prowadzenie działań edukacyjnych poświęconych problemowi smogu i niskiej emisji).	1.Całkowity koszt zadania – 60 000 zł Dofinansowanie – 34 000 zł
	2.Realizacja programu RPO 4.4.2 „Poprawa jakości powietrza w gminie Koniusza i redukcja emisji zanieczyszczeń pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań dzięki wymianie kotłów i pieców węglowych na piece gazowe”.	2.Całkowity koszt zadania – 578 000 zł Dofinansowanie – 569 000 zł
	3.Przeszkolenie pracowników z poboru próbek popiołu oraz podpisanie umowy z laboratorium w celu badania pobranych próbek.	3.Całkowity koszt zadania – 400 zł (środki własne)
Gmina Koszyce	1.Utwardzenie dróg: Książnice Małe – 0,425 km Piotrowice – 0,510 km	1.FOGR – 121 652,00 zł Wkład własny gminy – 160 087,37 zł
	2.Remont drogi Dolany Błonia – 1,094 km	2.Dotacja (powódź) – 322 979,00 zł Wkład własny gminy – 80 795,19 zł
	3.Remont drogi Łapszów 1,029 km	3.Dotacja (powódź) - 313 939,00 zł Wkład własny gminy – 80 945,27 zł
	4.Remont drogi Malkowice 1,376 km	4.Dotacja (powódź) – 348 139,00 zł Wkład własny gminy 100 306,30 zł
	5.Remont drogi Rachwałowice 0,960 km	5.FOGR – 30 000,00 zł

	6.Utwardzenie asfaltem dróg: Jaksice – Zagaje Jaksice do Wisły	Wkład własny gminy – 87 035,00 zł 6.Dotacja (powódź) – 114 872,00 zł Wkład własny gminy – 87 035,00 zł Dotacja (powódź) – 114 872,00 zł Wkład własny gminy – 38 564,12 zł
Gmina Nowe Brzesko	1.,,Wymiana istniejących źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych zlokalizowanych na terenie gminy Nowe Brzesko – I etap”. 2.Termomodernizacja budynków. 3.Odnawialne źródła energii. 4.Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez położenie nawierzchni asfaltowej.	1.Środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie – 44 968,30 zł Budżet gminy – 19 044,20 zł Wkład własny mieszkańców – 29 034,09 zł 2.Fundusze unijne – 315 401,80 zł Budżet gminy – 452 228,34 zł 3.Fundusze unijne – 517 166,73 zł Budżet gminy – 358 200,14 zł 4.Całkowity koszt realizacji działania w roku sprawozdawczym – 1 117 702,71 zł
Gmina Palecznica	1.W ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji PONE 2018 z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wymieniono 15 kotłów.	1. Dofinansowanie – 66 300,00 zł Wkład własny – 54 000,00 zł

	<p>2.Wymiana 12 kotłów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego.</p> <p>3.Złożono wniosek do Urzędu Marszałkowskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na wymianę 40 kotłów. W maju tego roku nastąpi ogłoszenie wyników.</p> <p>4.Modernizacja 12310,00 mb dróg.</p>	<p>2.Dofinansowanie – 111 563,73 zł Wkład własny – 1794,98 zł</p> <p>4.Całkowity koszt – 1 928 958,22 zł Wkład własny – 545 052,22 zł Dofinansowanie – 1 383 906,00 zł</p>
<p>Gmina Proszowice</p>	<p>1.W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego dofinansowano likwidację 34 starych kotłów węglowych oraz zakup i montaż nowych, ekologicznych źródeł ciepła na paliwa stałe.</p> <p>2.Modernizacja energetyczna budynku szkoły muzycznej w Żębocinie realizowana w ramach projektu podniesienia efektywności energetycznej obiektów publicznych jako element systemowego podejścia do ochrony środowiska naturalnego w powiatach: proszowickim, bocheńskim i miechowskim. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego. Termomodernizacja wraz z wykonaniem montażu instalacji odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>1.Łączy kwota – 260 850 zł Dofinansowanie 100%</p> <p>2.Całkowity koszt – 571 281,09 zł Przewidziane dofinansowanie – 303 088 zł</p>

	<p>3.W projekcie RPMP.04.04.02-12-0153/17 wg stanu na 31.12.2018 dofinansowano likwidację 42 starych kotłów węglowych i zakup i montaż nowych, ekologicznych źródeł ciepła oraz modernizację 11 wewnętrznych instalacji c.o.</p> <p>4.Termomodernizacja remizy w Kościelcu.</p> <p>5.Przebudowa drogi gminnej 160218K ulicy Wolności w miejscowości Proszowice wraz z budową chodnika lewostronnego oraz przebudowa przepustu.</p> <p>6.Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, dofinansowanie z budżetu skarbu państwa dotacja celowa: remont drogi gminnej Gniazdowice – Rzędowice nr 160232K w miejscowości Gniazdowice.</p> <p>7.Remont drogi gminnej w miejscowości Teresin.</p> <p>8.Remont drogi gminnej w miejscowości Kowala.</p> <p>9. Remont drogi gminnej w miejscowości Ciborowice.</p> <p>10. Remont drogi gminnej Kadzice przez wieś w miejscowości Kadzice.</p>	<p>3.Całkowity koszt – 358 900 zł Dofinansowanie 100%</p> <p>4.Całkowity koszt – 83 081,09 zł Dofinansowanie – 41 540, 55 zł</p> <p>5.Umowa z wykonawcą na kwotę – 764 406,65 zł Dofinansowanie – 593 353,00 zł</p> <p>6.Umowa z wykonawcą na kwotę 265 486,34 zł Dofinansowanie 212 389,00 zł</p> <p>7.Umowa z wykonawcą na kwotę 235 834,89 zł Dofinansowanie – 188 667,00 zł</p> <p>8. Umowa z wykonawcą na kwotę 93 178,81 zł Dofinansowanie – 74 543,00 zł</p> <p>9.Koszt zadania – 203 746,56 zł Dofinansowanie – 140 802,00 zł</p> <p>10.Koszt zadania – 212 794,67 zł Dofinansowanie – 157 684,00 zł</p>
--	---	--

	<p>11. Remont drogi gminnej w miejscowości Klimontów.</p> <p>12. Remont drogi gminnej w miejscowości Kościelec.</p> <p>13. Remont drogi gminnej w miejscowości Szczytniki.</p> <p>14. Remont drogi gminnej Czuszów-Kadzice w miejscowości Kadzice.</p> <p>15. Remont drogi gminnej Klimontów – Ibramowice w miejscowości Szczytniki k. Klimontów.</p> <p>16. Modernizacja dróg w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – 1050 mb</p> <p>17. Termomodernizacja remizy w Jakubowicach.</p>	<p>11. Koszt zadania – 343 616,99 zł Dofinansowanie – 269 577,00 zł</p> <p>12. Koszt zadania – 300 513,71 zł Dofinansowanie – 256 807,08 zł</p> <p>13. Koszt zadania – 504 780,72 zł Dofinansowanie – 384 066,00 zł</p> <p>14. Koszt zadania – 261 667,27 zł Dofinansowanie – 209 333,00 zł</p> <p>15. Koszt zadania – 252 281,26 zł Dotacja – 201 825,00 zł</p> <p>16. Wkład własny gminy – 204 005,73 zł Dofinansowanie – 150 000,00 zł</p> <p>17. Całkowity koszt – 59 950,00 zł</p>
Gmina Radziemice	1. W ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji 2018 wymieniono 43 kotły węglowe na nowoczesne kotły na pelet, ekogroszek i gaz.	1. Koszt zadania – 638 512,40 zł Dofinansowanie – 392 261,14 zł
Powiat Proszowicki	1. Montaż grzejników centralnego ogrzewania na warsztatach szkolnych Zespołu Szkół w Piotrkowicach Małych.	1. Koszt zadania – 15 000 zł

Źródło: dane uzyskane z poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego powiatu proszowickiego

Ponadto gminy Koniusza, Pałecznicza, Proszowice, Radziemice biorą udział w „Partnerskim projekcie budowy instalacji odnawialnych źródeł energii dla gmin Województwa Małopolskiego”, w ramach którego zostaną zamontowane instalacje OZE.

Włączając się w działania mające na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego Powiat Proszowski częściowo przy współudziale środków zewnętrznych przeprowadził następujące inwestycje:

Tab.6 Informacja - inwestycje drogowe zrealizowane w 2017 z udziałem środków Powiatu Proszowskiego

Lp.	Nazwa zadania	Środki zewnętrzne [zł], źródło	Środki Powiatu [zł]	Razem [zł]
1	Odbudowa drogi powiatowej nr 1266K „Gnatowice – Koniusza – Igołomia” w miejscowości Posądzka i w miejscowości Wierzbno, 1,381 km	869 679,00 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	498 877,79	1 368 556,79
2	Odbudowa drogi powiatowej nr 1258K „Ostrów – gr. woj. Gunów” w miejscowości Kadzice, 0,845 km	266 099,00 MSWiA	66 524,86	332 623,86
3	Odbudowa drogi powiatowej nr 1264K „Przesławice – Błogocice” w miejscowości Przesławice i w miejscowości Chorążyce, 0,785 km	253 124,00 MSWiA	68 787,25	321 911,25
4	Odbudowa drogi powiatowej nr 1270K „Rudno Górne – Dobranowice – Wawrzeńczyce” w miejscowości Rudno Dolne, 0,211 km	54 389,00 MSWiA	13 597,95	67 986,95
5	Odbudowa drogi powiatowej nr 1263K „Waganowice - Obrażejowice - Muniakowice” w miejscowości Łętkowice, 0,500 km	170 000,00 MSWiA	43 645,90	213 645,90

6	Przebudowa drogi 1235K Wrocimowice – Radziemice – Skrzyszowice odc. Błogocice – Radziemice, 1,310 km	999 416,00 Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019	999 451,47	1 998 867,47
7	Remont nawierzchni bitumicznej w Proszowicach ul. Zamkowa, 0,370 km	-	71 384,90	71 384,90
8	Odbudowa przepustu w miejscowości Pałecznicza w ciągu drogi powiatowej nr 1237K „Głupców – Winiary”.	118 501,00 MSWiA	29 626,23	148 127,23
9	Przebudowa mostu przez rzekę Szreniawę w ciągu ul Podgórze w Proszowicach.	216 800,00 Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa	230 728,23	447 528,23
10	Chodnik w miejscowości Włostowice, 1,080 km	-	554 039,00	554 039,00
11	Chodnik w miejscowości Niegardów wraz z kanalizacją deszczową), 0,250 km	-	151 015,00	151 015,00
12	Chodnik w miejscowości Kościelec.	-	561 776,47	561 776,47

Źródło: dane pozyskane z Zarządu Dróg Powiatowych z/s w Jakubowicach

Tab.7 Informacja - inwestycje drogowe zrealizowane w 2018 z udziałem środków Powiatu Proszowickiego

Lp.	Nazwa zadania	Środki zewnętrzne [zł], źródło	Środki Powiatu [zł]	Razem [zł]
1	Przebudowa drogi powiatowej Głupczów – Winiary nr 1237K, 4,386 km	1 526 390,00 PROW 2014-2020	846 655,74	2 373 045,74
2	Odbudowa drogi powiatowej nr 1266K „Gnatowice – Koniusza - Igołomia” w miejscowości Gnatowice, 0,625 km	275 163,00 MSWiA	77 350,63	352 513,63
3	Remont drogi powiatowej „Klimontów – Kościelec gr. woj.” nr 1286K w miejscowości Kościelec, 0,359 km	180 908,00 MSWiA	46 309,78	227 217,78
4	Odbudowa drogi powiatowej „rz. Wisła – Modrzany – Książnice Wielkie” nr 1279K w miejscowości Kuchary, 0,383 km	MSWiA 160 353,00	40 089,44	200 442,44
5	Odbudowa drogi powiatowej nr 1235K „Wrocimowice – Radziemice – Skrzyszowice” w miejscowości Błogocice, w miejscowości Niegardów, w miejscowości Dalewice, w miejscowości Kąty, 1,945 km	MSWiA 1 775 921,00	493 692,45	2 269 613,45
6	Odbudowa drogi powiatowej nr 1282K „Dobiesławice – Sokołowice” w miejscowości Przemyków, 0,436 km	MSWiA 177 655,00	152 460,28	330 115,28

7	Przebudowa drogi powiatowej nr 1279K klasy L – lokalnej rz. Wisła – Modrzany – Książnice Wielkie km 9+396,15 – 10+737,80 odc. Książnice Wielkie, tj. 1,342 km	1 030 581,00 Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019	1 094 385,31	2 124 966,31
8	Remont drogi powiatowej nr 1261K „Lelowice – Zielenice – Prandocin” w miejscowości Smoniuwice, w miejscowości Zielenice, 0,300 km	MSWiA 187 171,00	46 793,45	233 964,45
9	Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej 1259K w miejscowości Radziemice	696 000,00 Ministerstwo Infrastruktury	633 750,42	1 329 750,42
10	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1274K Proszowice – Koszyce w miejscowości Włostowice, 1,082 km	-	489 559,11	489 559,11
11	Chodnik przy ul. Podgórze w Proszowicach, 0,189 km	-	91 698,47	91 698,47
12	Chodnik w miejscowości Kościelec, 0,670 km	-	543 870,00	543 870,00
13	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1279K „rz. Wisła – Modrzany – Książnice Wielkie w miejscowości Modrzany, 0,200 km	MSWiA 88 973,00	-	88 973,00

Źródło: dane pozyskane z Zarządu Dróg Powiatowych z/s w Jakubowicach

2.2 OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM NIEJONIZUJĄCYM

2.2.1 HAŁAS

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska

Największy udział w generowaniu hałasu na terenie powiatu proszowickiego mają drogi tranzytowe o dużym całodobowym natężeniu ruchu, po których poruszają się również pojazdy ciężkie.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie w 2017 roku zostały przeprowadzone badania poziomu hałasu w trzech miejscach na terenie powiatu proszowickiego: DW 775 – Przesławice, DW 768 – Sokołowice oraz DW 775 – Kowala. Badania monitoringu hałasu obejmowały wyznaczenie równoważnego poziomu dźwięku A (L_{eqD} , L_{eqN}) oraz warunków poza akustycznych niezbędnych do interpretacji wyników i sporządzenia oceny klimatu akustycznego.

Wyniki tych pomiarów przedstawiają się następująco:

Tab.8 Wartości poziomów krótkookresowych hałasu drogowego w powiecie w 2017 r.

Miejscowość lub inne źródło miejscowe	Współrzędne geograficzne punktu		Równoważny poziom dźwięku A (L_{aeq}) [dB]		Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]
	Długość	Szerokość	Pora dzienna	Pora nocna	Pora dzienna	Pora nocna
DW 775 - Przesławice	20,198139	50,207694	66	61,5	5	5,6
DW 768 - Sokołowice	20,587361	50,165361	69,9	65,9	4,9	4,9
DW 775 - Kowala	20,342694	50,178583	66,8	61,4	1,8	1,8

Źródło: www.krakow.pios.gov.pl/stan-srodowiska/monitoring-halasu/

W punktach pomiarowych zanotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych. Przekroczenia wahały się od 1,8 do 5 dB w dzień i od 5,4 do 9,9 dB w nocy.

Do dnia sporządzenia raportu nie opublikowano danych dotyczących pomiarów przeprowadzonych w 2018 roku.

Zarządzający drogą powinien podejmować działania ograniczające stwierdzone uciążliwości akustyczne, ale jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją drogi, nie przewiduje się wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Dlatego tak ważne jest uwzględnienie tego problemu w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego, poprzez ustalenia dotyczące linii nieprzekraczanej zabudowy oraz korzystne z akustycznego punktu widzenia zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu.

W latach 2017-2018 w celu ochrony przed hałasem, Gmina Proszowice przygotowała dokumentację dotyczącą II etapu budowy obwodnicy Proszowic. Koszty w wysokości 25 600 zł. Gmina pokryła ze środków własnych.

Ponadto na lepszy stan akustyczny terenu powiatu mają również wpływ dokonywane remonty i modernizacje dróg, opisane w podrozdziale 2.1. *Ochrona powietrza atmosferycznego.*

2.2.2 NIEJONIZUJĄCE PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

kontrola i ograniczanie emisji do środowiska promieniowania niejonizującego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), pola elektromagnetyczne definiuje się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2017 r. na terenie powiatu proszowickiego prowadzone były pomiary w miejscowości Koniusza. Wynik przedstawia się następująco:

Tab.9 Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w miejscowości Koniusza

Lokalizacja	Współrzędne WGS84X	Współrzędne WGS84Y	Data pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]	Wartość niepewności pomiarów [V/m]	Średnia arytmetyczna dla rodzaju obszaru [V/m]
Koniusza	20,213222	50,188611	17.07.2017	0,17	0,04	0,092

Źródło: www.krakow.pios.gov.pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych/

Wartość promieniowania PEM była wyższa o 0,078 V/m od średniej arytmetycznej dla rodzaju obszaru.

Natężenie pól elektromagnetycznych na określonym obszarze jest wypadkową wielu czynników i jest wielkością zmienną w czasie, zależną przede wszystkim od liczby i rodzaju działających w tym samym czasie źródeł promieniowania.

Na dzień sporządzania Raportu (20.03.2019) nie było jeszcze opublikowanych wyników badań przeprowadzonych w 2018 roku.

Starosta Proszowicki realizując przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2018 poz. 799 ze zm.) prowadzi rejestr zgłoszeń instalacji zwolnionych z obowiązku uzyskania pozwolenia na wytwarzanie pól elektromagnetycznych.

W 2017 r. odnotowano w rejestrze 7 zgłoszeń instalacji stacji bazowych, 3 informacje o zmianie danych oraz 1 informację o zakończeniu eksploatacji instalacji. Natomiast w 2018 roku – przyjęto 1 zgłoszenie nowej instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne oraz 9 informacji o zmianie danych.

Gminy natomiast mogą w tym zakresie wprowadzać do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisy poświęcone ochronie przed promieniowaniem niejonizującym. Na chwilę obecną prace w tym zakresie trwają w gminie Proszowice.

2.3. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych, którego celem jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących jakości wód.

Wody powierzchniowe

Rzeki Wyżyny Małopolskiej (Szreniawa, Nidzica), należące do Regionu wodnego Górnej Wisły cechują się przeciętnymi zasobami wodnymi, mniejszą i powolniejszą zmiennością przepływów, przewagą wezbrań wiosennych (topnienie śniegu) nad letnimi, małym nasileniem procesów erozyjnych koryt.

Według oceny stanu wód powierzchniowych przeprowadzonych przez WIOŚ w Krakowie Delegatura w Tarnowie w 2017 roku stan jcw p wód na terenie powiatu proszowickiego kształtował się następująco:

Tab.10 Stan jcw p wód powiatu proszowickiego w 2017 roku

Kod jcw p	Nazwa jcw p	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu jcw p
RWPLRW20007213924	Szreniawa do Piotrówki	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RWPLRW2000921392999	Szreniawa od Piotrówki do ujścia	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RWPLRW200062139269	Pokojówka	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RWPLRW200062139289	Ścieklec	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

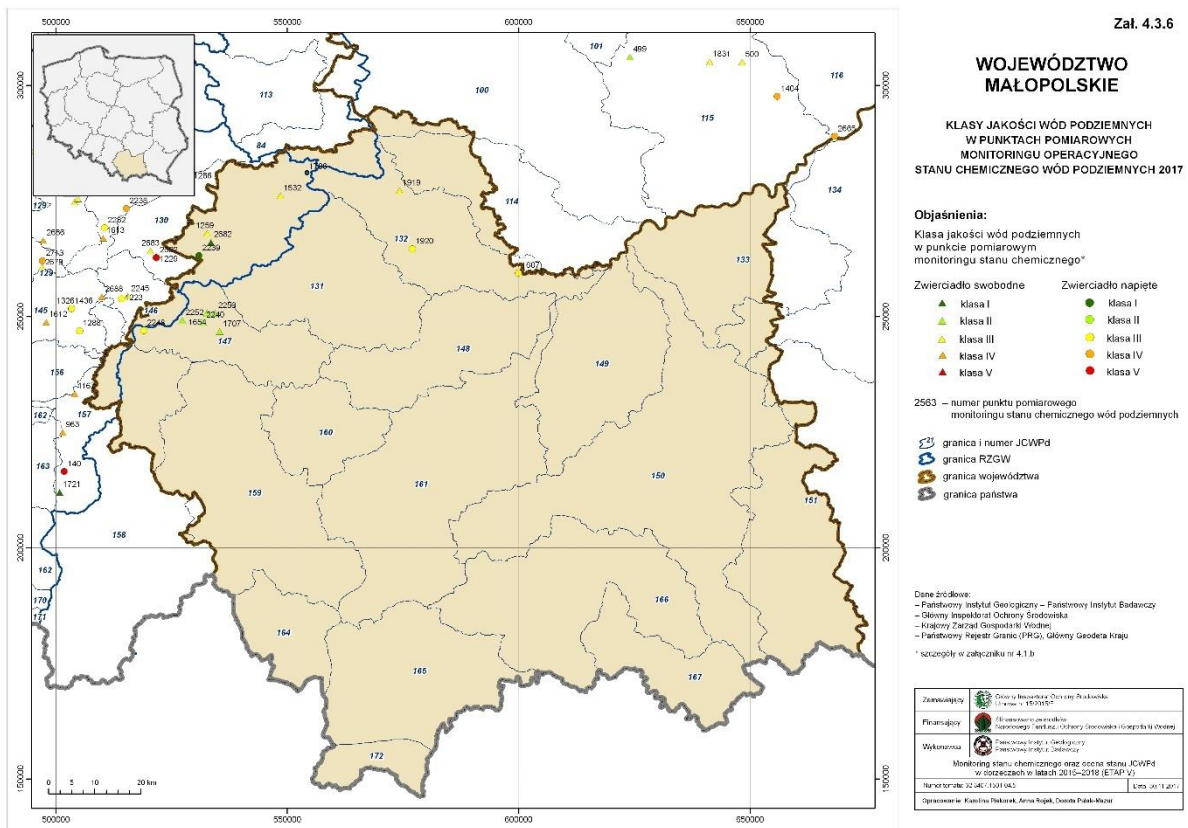
Źródło: www.krakow.pios.gov.pl/stan-srodowiska/monitoring-wod/monitoring-wod-powierzchniowych/

Na dzień sporządzenia Raportu (20.03.2019) nie opublikowano danych za 2018 rok.

Wody podziemne

Większość obszaru powiatu proszowickiego leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 409 – Niecka Miechowska (część SE). Piętro wodonośne związane jest głównie z utworami kredy górnej. Zasadniczy poziom wodonośny występuje w spękanych marglach, opokach, wapieniach i gezach. GZWP nr 409 ma podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia tego rejonu w wodę.

Monitoring jakości wód podziemnych to system oceny stanu i oceny zmian stanu chemicznego wód podziemnych polegający na prowadzeniu powtarzalnych pomiarów i badań w wybranych, reprezentatywnych punktach pomiarowych, a także interpretacji wyników tych badań w aspekcie ochrony środowiska wodnego.

Źródło: http://www.krakow.pios.gov.pl/Press/monitoring/podziemne/wyniki/podziemne17_mapa.jpg

Tab.11 Wyniki badań monitoringowych wód podziemnych przeprowadzonych w 2017 roku

Gmina	Miejscowość	JCWPd 172	Kod UE JCWPd 172	Rodzaj otworu	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.d]	Klasa jakości wg wskaźników organicznych	Klasa wg wskaźników nieorganicznych (wartości średnie)
Proszowice (gm. miejsko-wiejska)	Kościelec	132	PLGW2000132	Studnia wiercona	17,00-23,00	I	III

Źródło: www.krakow.pios.gov.pl/stan-srodowiska/monitoring-wod/monitoring-wod-podziemnych/

W 2017 roku ochrona wód powierzchniowych i podziemnych realizowana była przez Powiat przede wszystkim poprzez działania administracyjne tj. wydawanie pozwoleń wodnoprawnych. Łącznie w 2017 roku wydano ich 12.

Od 01 stycznia 2018 r. na skutek wejścia w życie zapisów ustawy z dnia 17 lipca 2018 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U. z 2018 poz. 2268 ze zm.) dotychczasowe zadania starosty z zakresu gospodarki wodnej przejęło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W gestii starosty pozostała jedynie działalność spółek wodnych (zatwierdzenie statutu oraz rozwiązanie spółki wodnej) oraz ustalanie stref ochronnych urządzeń pomiarowych służb państwowych.

Na terenie powiatu nie funkcjonują żadne spółki wodne oraz nie ustalono żadnej strefy ochronnej urządzeń pomiarowych służb państwowych.

Gminy natomiast w ramach ochrony zasobów wodnych podjęły następujące działania:

1. Gmina Koniusza:

- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Czernichów, Biórków Mały, Biórków Wielki,
- naprawa rowów melioracyjnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Karwin,
- kontrola prawidłowości i usuwania ścieków z terenów nieobjętych kanalizacją sanitarną.

2. Gmina Nowe Brzesko:

- remont ogrodzeń terenów stref ochrony bezpośredniej studni głębinowych ujęcia wód podziemnych,
- uzyskanie decyzji Dyrektora Zarządu Zlewni w Krakowie o wyznaczeniu stref ochrony bezpośredniej pięciu studni głębinowych wierconych składających się na wielootworowe ujęcie wody podziemnej zaopatrujące w wodę pitną mieszkańców Gminy Nowe Brzesko,
- renowacja zbiornika wodnego służącego małej retencji, zlokalizowanego na działce o nr ewid. 54 w miejscowości Szpitalary.

3. Gmina Pałecznicza:

- udrażnianie rowów odprowadzających wodę deszczową,
- monitoring sposobu usuwania ścieków z terenów nieobjętych systemem kanalizacji,
- zawarcie umowy między Gminą Pałecznicza a Oczyszczalnią Ścieków w Kazimierzy Wielkiej na wywóz nieczystości z przydomowych oczyszczalni ścieków.

4. Gmina Proszowice:

- odbudowa rowów melioracyjnych w Czajęczych, Jakubowicach, Kadzicach, Klimontowie, Koczanowie, Opatkowicach, Ostrowie i Teresinie,
- renowacja zbiornika małej retencji w Kościelcu.

5. Gmina Radziemice:

- kontrola gospodarstw domowych pod względem prawidłowości usuwania ścieków.

2.4 SUROWCE MINERALNE - OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

ochrona złóż kopalin poprzez ich racjonalne wykorzystanie

Na terenie powiatu proszowickiego występują udokumentowane złoża ropy naftowej oraz złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej. Złoża ropy naftowej to złoża „Pławowice” i „Mniszów”, którym nie towarzyszy występowanie gazu ziemnego. Obszar złożowy „Grobla” - „Pławowice” - „Mniszów” jest jak na razie największym obszarem złożowym na terenie basenu przedgórskiego Karpat. Ropa tu wydobywana charakteryzuje się małą zawartością siarki oraz zmienną zawartością parafiny.

W miejscowości Proszowice zlokalizowane jest natomiast złożo iłóv miocénskich (zlože „Proszowice”), stanowiących dobry budulec do produkcji różnego rodzaju cegieł.

Starosta Proszowicki nie jest organem koncesyjnym dla żadnego z tych złóż.

W 2017 roku Starosta Proszowicki jako organ administracji geologicznej zatwierdził w drodze decyzji: 3 dokumentacje geologiczno-inżynierskie, 4 projekty robót geologiczno-inżynierskich, ponadto przyjął 3 zgłoszenia zamiaru przystąpienia do robót geologicznych.

Natomiast w 2018 r. Starosta Proszowicki zatwierdził w drodze decyzji administracyjnej 2 dokumentacje geologiczno-inżynierskie oraz 2 dokumentacje geologiczne inne, a także przyjął 3 zawiadomienia o zamiarze wykonania robót geologicznych, zatwierdził 3 projekty robót geologicznych oraz nie zgłosił sprzeciwu do 2 projektów robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystania ciepła ziemi.

2.5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo

Formami ochrony przyrody na terenie powiatu proszowickiego są: 1 obszar chronionego krajobrazu, 1 stanowisko dokumentacyjne oraz 25 pomników przyrody, które to formy zostały opisane szerzej w rozdziale 1.6 *Walory przyrodnicze*.

Oprócz powyższych, cennymi ostojami przyrody są także parki towarzyszące zabytkowym obiektom użyteczności publicznej i obiektom architektonicznym, w tym sakralnym.

W zakresie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt na podstawie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. DZ. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory, starosta prowadzi rejestr zwierząt podlegających ograniczeniom na podstawie umów międzynarodowych oraz wydaje decyzje na usunięcie drzew lub krzewów z gruntów stanowiących własność gminy.

W 2017 roku wydano 41 decyzji na usunięcie drzew lub krzewów z gruntów będących własnością gminy oraz zarejestrowano 40 szt. ptaków należących do gatunków egzotycznych.

Natomiast w 2018 r. do rejestru dokonano 8 wpisów zwierząt podlegających ochronie, w tym dziesięciu papug i jednego pytona królewskiego oraz wydano 56 decyzji na usunięcie drzew lub krzewów z gruntów będących własnością gminy.

Poniżej w tabeli przedstawiono działania, jakie podjęły gminy w zakresie ochrony przyrody:

Tab.12 Działania gmin w zakresie ochrony przyrody w latach 2017-2018

JST	Rok 2017	Rok 2018	Koszt zadania 2017	Koszt zadania 2018
Gmina Koniusza	Wykonywanie cięć pielęgnacyjnych drzew 2x do roku	Wykonywanie cięć pielęgnacyjnych drzew 2x do roku		
Gmina Nowe Brzesko		Wyznaczenie i udokumentowanie nowych obszarów cennych przyrodniczo: pomnik przyrody – gatunek drzewa: Dąb szypułkowy, działka nr ewid. 24/1, obręb: Mniszów		0,00 zł
Gmina Proszowice	1. Prace pielęgnacyjne drzew na działkach gminnych 2. likwidacja barszczu Sosnowskiego 3. wsparcie różnorodności biologicznej – zakup węzy dla pszczół	1. Prace pielęgnacyjne drzew na działkach gminnych 2. likwidacja barszczu Sosnowskiego	1. 23 000,00 zł środki własne 2. 3 300 zł dofinansowanie z WFOŚ: 1 100 zł	1. 43 000,00 zł środki własne 2. 3 300 zł, dofinansowanie z WFOŚ: 1 300 zł 3. 2 000 zł środki własne
Gmina Radziemice		1. W ramach zadania „Gmina Radziemice ratuje pszczoły” zakupiono i posadzono komplet miododajnych drzew oraz przeprowadzono warsztaty edukacyjne dla dzieci.		1. Koszt zadania 32 500, 00 zł, w tym wkład własny gminy 10 000,00 zł

Źródło: dane uzyskane z urzędów gmin należących do powiatu proszowickiego

2.6. OCHRONA GLEB

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:

racjonalne korzystanie z zasobów glebowych

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych wskazuje wprost, że ochrona gruntów rolnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie.

W 2017 roku Starosta Proszowicki wydał 273 decyzje zezwalające na wyłączenie gruntu z produkcji rolnej, natomiast w roku 2018 – 351.

Ogółem w 2017 roku na terenie powiatu proszowickiego wyłączono 3,8109 ha gruntów rolnych, z czego 2,0005 ha w klasie bonitacyjnej I i II, a 1,8104 ha w klasie III.

Natomiast w roku 2018 wyłączono ogółem 6,3512 ha gruntów rolnych, z czego 4,2736 ha gruntów w klasie bonitacyjnej I i II, a 2,0776 ha w klasie III.

W zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych starosta uzgadnia również projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W 2018 roku uzgodniono 333 projekty takich decyzji, natomiast w roku 2017 – 406.

W zakresie ochrony gleb - w ramach swoich kompetencji - gminy powiatu proszowickiego likwidowały dzikie wysypiska śmieci, znajdujące się na ich terenie. Były to gminy: Koniusza, Nowe Brzesko, Proszowice. Gmina Pałecznicza stale monitoruje tereny gminne w celu eliminacji możliwości powstawania dzikich wysypisk, okresowo sprząta również rowy. Ponadto gminy Proszowice i Radziemice corocznie wykonują badanie gleb, które finansowane jest ze środków własnych gminy. Kolejnym działaniem mającym na celu ochronę gleb to zaangażowanie gmin w zbieranie odpadów zawierających azbest.

2.7. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel nadrzędny zapisany w Programie Ochrony Środowiska:
zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Edukacja ekologiczna na terenie powiatu proszowickiego prowadzona jest głównie w placówkach oświatowych, ale również coraz częściej poprzez spotkania z mieszkańcami. System kształcenia uczniów nastawiony jest na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej.

Realizując programy ekologiczne szczególną uwagę zwraca się na prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie. Ukazuje się efekty zarówno negatywnej, jak i pozytywnej działalności człowieka w środowisku. W szkołach średnich pojawiają się zagadnienia dotyczące wiedzy o środowisku i relacjach w nim zachodzących, złożoności procesów, którym podlega środowisko oraz konieczności zachowania równowagi ekologicznej pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym, a zachowaniem cennych elementów lokalnego środowiska naturalnego.

Na szczeblu gminnym w roku 2017 podjęto następujące działania mające na celu edukację ekologiczną mieszkańców:

1. **Gmina Koniusza:**

- przedstawienia teatralne o tematyce zanieczyszczenia powietrza dla szkół podstawowych oraz przedszkoli z terenu gminy,
- możliwość uzyskania informacji o programach finansujących wymianę kotłów, termomodernizację, czy montaż instalacji OZE w czasie Pikniku Strażackiego,
- zorganizowanie pikniku ekologicznego dla mieszkańców z prezentacją najnowszej techniki grzewczej wraz z „autobusem energetycznym”,

2. **Gmina Koszyce:**

- dzień ekologicznego ogrzewania zorganizowany dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także mieszkańców gminy,
- cykl 7 szkoleń, których celem było podniesienie świadomości w zakresie ekologii i dbania o środowisko, wybór dobrej jakości paliwa do ogrzewania c.o., niespalania śmieci itp.,
- zorganizowanie konkursu dla młodzieży na najlepszy spot internetowy zachęcający do wymiany palenisk.

3. **Gmina Pałecznicza:**

- akcje informacyjne przeprowadzane w trakcie imprez gminnych, rozdawanie ulotek informacyjnych i edukacyjnych

4. **Gmina Proszowice:**

- organizacja akcji Sprzątanie Świata – zarówno wiosną jak i jesienią,
- organizacja Międzyszkolnego Konkursu Klasa Przyjazna dla Środowiska,
- organizacja w marcu i październiku Pikników Ekologicznych: wystawa ekologicznych kotłów, akcja zbiorki surowców wtórnych,
- szkolenia i spotkania informacyjne dotyczące OZE.

5. **Gmina Radziemice:**

- piknik ekologiczny Dzień Dziecka w Zdrowej Atmosferze, w trakcie którego prowadzono edukację ekologiczną wśród dzieci i dorosłych,
- edukacja prowadzona przez ekodoradcę w ramach projektu LIFE:
 - rozdystrybuowano 85 plakatów o tematyce antysmogowej i zdrowotnej,

- wydrukowano 2 roll up o tematyce antysmogowej (wykorzystywane podczas wydarzeń, spotkań, warsztatów o tematyce ochrony powietrza i środowiska)
- przygotowano i rozdystrybuowano ulotki i broszury o tematyce antysmogowej, wykorzystywane podczas spotkań dotyczących ochrony powietrza i środowiska,
- rozdystrybuowano 18 książek „Wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie”
- rozdystrybuowano 87 zestawów oszczędzania energii – zestawy mające na celu zachęcić mieszkańców do wymiany nieekologicznych urządzeń na energooszczędne,
- stoiska edukacyjne podczas corocznych wydarzeń gminnych: dożynki, Święto Czosnku
- w ramach Dnia Czystego Powietrza 2017 zorganizowano w dwóch szkołach happeningi z transparentami „Kochasz dzieci - nie pal śmieci”, „Śmieci zawierają toksyny – nie truj nimi rodziny”,
- przeprowadzono bezpłatnie akcje badania budynków kamerą termowizyjną, w trakcie których przebadano zarówno budynki użyteczności publicznej, jak i prywatne,
- przez okres 2 tygodni monitorowano stan powietrza za pomocą pyłomierza udostępnionego bezpłatnie przez Krakowski Alarm Smogowy. Wyniki były publikowane na stronie Gminy Radziemice,
- w ramach programu LIFE otrzymano bezpłatnie materiały dla nauczycieli „Uwaga Smogo smog” do pracy w 3 grupach wiekowych.

Co roku przy współudziale Starostwa Powiatowego organizowane są Dni Wierzby Głowiastej, w czasie których przeprowadzane są konkursy przyrodnicze dla dzieci i młodzieży oraz różnorodne spotkania autorskie wraz z warsztatami dla uczniów.

Również dorocznie Powiat w ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych powiatu proszowickiego ogłasza nabór na realizację zadania dotyczącego ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego. Na zadanie to składają się następujące zagadnienia:

- realizacja przedsięwzięć mających na celu ochronę przyrody oraz ochronę zwierząt dziko żyjących,
- realizacja przedsięwzięć zorientowanych na podnoszenie świadomości ekologicznej oraz wiedzy o ochronie środowiska wśród mieszkańców z terenu Powiatu Proszowickiego,
- innowacyjne projekty mające na celu propagowanie ekologii z ochroną zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego.

Rok 2018 był kolejnym rokiem, w którym podejmowano różnorodne działania edukacyjne:

1. **W gminie Koniusza:**

- spotkania z mieszkańcami w sołectwach Biórków Wielki, Biórków Mały, Czernichów, Karwin, Koniusza, Piotrkowice Małe, Piotrkowice Wielkie, Rzędowice dotyczące dofinansowań w zakresie OZE oraz informacji o Uchwale Antysmogowej i Programie Ochrony Powietrza,
- przekazanie oczyszczaczy powietrza do szkół w Wierzbnie, Biórkowie Małym, Rzędowicach oraz do przedszkoli w Posądy i Glewcu,

- organizacja konkursu plastycznego dla dzieci,
- organizacja spotkań dotyczących programu „Czyste powietrze” dla mieszkańców gminy,
- organizacja wycieczek do ekospalarni odpadów w Krakowie dla uczniów szkół z terenu gminy.

2. **W gminie Koszyce**

- akcja edukacyjna dotycząca zanieczyszczenia i ochrony powietrza skierowana do przedszkolaków i ich rodziców. Najmłodszy w czasie zabawy uczyli się jak dbać o czyste powietrze.

3. **W gminie Nowe Brzesko:**

- programy edukacji ekologicznej dla szkół,
- promowanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych gminy na stronach internetowych.

4. **W gminie Pałecznicza:**

- spotkania z mieszkańcami gminy dotyczące ochrony powietrza,
- konkurs plastyczny dla dzieci pod nazwą „Czyste powietrze w naszej gminie”,
- współpraca z sołtysami i radnymi w zakresie uświadamiania mieszkańców gminy w temacie niskiej emisji

5. **W gminie Proszowice:**

- organizacja akcji Sprzątanie Świata – zarówno wiosną i jesienią,
- organizacja Międzyszkolnego Konkursu Klasa Przyjazna dla Środowiska
- organizacja w czerwcu i październiku Pikników Ekologicznych: wystawa ekologicznych kotłów, akcja zbiórki surowców wtórnych

6. **W gminie Radziemice:**

- akcja edukacyjna, której celem było powstanie i wydanie książeczki „O przygodach sikorki Zadziorki”, wydarzenie zakończył występ teatryku o tematyce ekologicznej
- przekazano 4 oczyszczacze powietrza do oddziałów przedszkolnych,
- rozdystrybuowano 87 zestawów oszczędzania energii (otrzymanych bezpłatnie w ramach programu LIFE), mające na celu zachęcić mieszkańców do stosowania wymiany nieekologicznych urządzeń na energooszczędne,
- w ramach akcji prowadzonej z okazji Dnia Czystego powietrza 2018 – uczniowie dwóch szkół pisali list do sąsiada zachęcający go do wymiany nieekologicznego źródła ciepła,
- przeprowadzono bezpłatnie akcje badania budynków kamerą termowizyjną.

PODSUMOWANIE

Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie powiatu, poprawy jakości środowiska naturalnego, poprawy jakości życia mieszkańców powiatu i zrównoważonego rozwoju.

Niniejszy Raport przedstawia analizę stanu środowiska na terenie powiatu proszowickiego oraz stopień realizacji zadań proekologicznych w latach 2017-2018. Wszystkie podjęte działania finansowane były z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, funduszy unijnych, jak również przy udziale środków z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Realizacja Programu na szczeblu powiatowym, nie ma praktycznie charakteru wykonawczego, gdyż bezpośredni wpływ na stan środowiska i zadania związane z jego ochroną, obciążają głównie samorządy gmin. W Raporcie przedstawiono zadania zrealizowane przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego w ramach przyjętego przez Radę Powiatu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016-2018 z prognozą na lata 2020-2023”. Do najważniejszych zaliczyć należy aktywną walkę z niską emisją na wielu płaszczyznach, starania o zachowanie dobrego stanu wysokiej jakości gleb oraz szeroko zakrojoną edukację ekologiczną mieszkańców powiatu, która jest wartością nie do przecenienia, gdyż od wiedzy i świadomości ekologicznej mieszkańców biorą początek wszelkie ich działania, w tym te, które mają na celu poprawę środowiska naturalnego, w którym przyszło nam żyć.

Analizując całość zagadnienia, w tym zadania podejmowane przez Powiat Proszowicki oraz Gminy należy stwierdzić, że dzięki licznym inwestycjom i nakładom finansowym oraz propagowaniu na szeroką skalę edukacji ekologicznej, widoczna jest poprawa stanu środowiska na terenie powiatu proszowickiego.